

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobce: **P. N. L.**
zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem
sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 10. 2020, č. j. MV-133613-4/SO-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 9. 10. 2020, č. j. MV-

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

133613-4/SO-2020, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „*správní orgán prvního stupně*“) ze dne 29. 6. 2020, č. j. OAM-12197-38/PP-2018 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), kterým byla podle ust. § 87e odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU na území ČR, neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana EU uvedeným v ust. § 15a zákona o pobytu cizinců. Prvoinstančním rozhodnutím byla dále žalobci stanovena lhůta k vycestování z území ČR.

II.

Žaloba

2. Žalobce svou žalobu v první řadě odůvodnil tím, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, kdy se žalovaná nevypořádala řádně s odvolacími námitkami, neboť převzala argumentaci správního orgánu prvního stupně a jeho rozhodnutí i postup aprobovala.
3. Dále žalobce namítl, že správní orgány řádně nezjistily skutkový stav ve vztahu k jeho závislosti a nezávislosti na dceři, občance ČR, protože nepřihlédly k opakovaným návrhům žalobce na provedení jeho výslechu a výslechu jeho dcery. Jedině tyto výslechy mohly dostatečně prokázat individuální a silný vztah mezi žalobcem a jeho dcerou, veškeré ekonomické aspekty a přesahy, stejně jako vztah existenční závislosti a silné vzájemné potřeby. Žalobce dodal, že správní orgány nesprávně argumentují záznamem o výsledku pobytové kontroly ze dne 28. 1. 2019, kdy byli zastiženi žalobce a jeho manželka, při níž mělo být zjištěno, že dcera manželky žalobce studuje v Praze na konzervatoři a do místa trvalého bydliště jezdí nepravidelně pouze na víkendy. Podle žalobce výpovědi žalobce a jeho manželky při pobytové kontrole nemají důkazní význam, protože neznají český jazyk a nebyl přítomen tlumočnický do vietnamského jazyka, tudíž nebyl prokázán závěr, že dcera žalobce nežije se žalobcem ve společné domácnosti, natož, že žalobce není existenčně závislý na své dceři. Ve skutečnosti dcera skutečně studuje na konzervatoři v Praze, avšak její nutná přítomnost ve škole tvoří pouze několik dní v týdnu, zbytek týdne pobývá dcera doma s rodiči a pečuje zejména o žalobce.
4. Poslední okruh žalobních námitek žalobce směřoval proti vadnému posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí, kterou měly správní orgány zkoumat z úřední povinnosti. Žalovaná se dostatečně nevypořádala s odvolací námitkou nepřiměřenosti a nezaobírala se tím, jaký skutečný dopad rozhodnutí bude na rodinný a soukromý život žalobce mít. Žalovaná nijak neodůvodnila svůj závěr, že napadeným rozhodnutím nebude porušena Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobce zdůraznil, že na území České republiky žije již téměř 15 let, má zde celou svoji rodinu (manželku, která má povolen trvalý pobyt na území, dceru, která je občanka České republiky, se kterými žije ve společné domácnosti, a dále syna, který zde pobývá jako rodinný příslušník občana Evropské unie a mladšího bratra s celou rodinou, se kterým jsou v blízkém osobním a dříve i podnikatelském kontaktu a jehož celá rodina má na území povolen trvalý pobyt). Žalobce poukázal na svůj vysoký věk a na to, že po něm není možné požadovat, aby svoji rodinu, která je zde na území České republiky a která mu poskytuje podporu, péči a výživu, opustil a vrátil se do země původu, kde již prakticky žádné vazby nemá a není zde nikdo, s kým by mohl žít a kdo by o něj mohl

pečovat. Správní orgány podle žalobce nezjistily řádně skutečný stav věci, mající vazbu na posouzení přiměřenosti rozhodnutí.

5. Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

6. Žalovaná ve vyjádření k žalobě s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že některé žalobní body vypořádala v napadeném rozhodnutí jako odvolací námitky.
7. Žalovaná odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2019, č. j. 4 Azs 123/2019 - 42, podle něhož nesouhlas účastníka s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost, neboť nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy účastníka o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí.
8. Žalovaná s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2018, č. j. 3 Azs 133/2017-27, zdůraznila, že postupem, kdy správní orgán prvního stupně poučil žalobce, jakými vadami jeho žádost trpí a jak je lze odstranit (např. i navržením výslechu), nepochybil. Správnímu orgánu prvního stupně nebyl od podání žádosti do vydání prvoinstančního rozhodnutí podán žádný návrh na provedení výslechu ani svědecké výpovědi. V projednávaném případě bylo z doložených dokladů zřejmé, že u žalobce nejde o závislost na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie, neboť kromě matričního dokumentu a lékařských zpráv (jež nesplňují podmínku aktuálnosti a předně neobsahují celkové zhodnocení zdravotního stavu žalobce, ze kterých by byl patrný jeho celkový a současný zdravotní stav, včetně vlivu zdravotních problémů na jeho život) nebyly jiné listinné doklady, které by tuto skutečnost potvrzovaly, doloženy. Podle žalované tudíž výslech svědka, kterým mělo být dokázáno naplnění podmínek stanovených v ust. § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, by byl s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2018, č. j. 4 Azs 153/2018 - 57, nadbytečný. Z výsledku provedené pobytové kontroly ze dne 30. 1. 2019 vyplynulo, že dcera navštěvuje své rodiče pouze nepravidelně o víkendech, tudíž žalobce není skutečně odkázán na jinou nutnou péči poskytovanou dcerou. I v případě, že by dcera pobývala několik dní v týdnu se svými rodiči na jedné adrese, z doložených lékařských zpráv nevyplývá nezbytnost péče druhé osoby o žalobce pro konkrétní zdravotní indispozici, která trvá nebo má trvat déle než rok, čímž tedy není prokázán jeho dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a závislost žalobce na pomoci dcery. Doloženou lékařskou zprávou nebylo tvrzeno, že by žalobce, kterému je 64 let, měl zdravotní problémy, pro které by se sám o sebe nedokázal postarat a vyžadoval péči druhé osoby. Nebylo zjištěno, že by žalobce byl závislý na výživě poskytované občanem Evropské unie.
9. K námitce žalobce ohledně nedostatečného a nesprávného posouzení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí na jeho soukromý a rodinný život žalovaná uvedla, že žádost žalobce byla zamítnuta z důvodů nesplnění podmínek uvedených v ust. § 15a zákona o pobytu cizinců. V případě žalobce, který žádá o vydání povolení k přechodnému pobytu, jehož držitelem dosud není, lze legitimně dovodit, že k zásahu

do jeho práv dojde minimálně. Žalobci není napadeným rozhodnutím zakázán pobyt na území České republiky, přičemž je oprávněn požádat o vydání jiného druhu pobytového oprávnění, a dále tak být ve styku s rodinou. Žalovaná odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 3. 2019, č. j. 4 Az 30/2018-22.

10. Žalovaná shrnula, že zjištěné skutečnosti neprokazují žádný stupeň citové vazby mezi žalobcem a jeho dcerou ani naplnění podmínky ve smyslu ust. § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná poukázala na to, že podle ust. § 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), platí, že je-li v souladu s požadavky ust. § 3 správního řádu zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne. Chtěl-li žalobce provést další důkazy za účelem hodnověrného prokázání své závislosti na výživě nebo jiné nutné péči na občanu Evropské unie, měl tyto na výzvu doložit, neboť důkazní břemeno spočívalo na něm a žalobce tak mohl veškeré relevantní skutečnosti v průběhu správního řízení tvrdit.
11. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Vyjádření účastníků při jednání

12. Při jednání účastníci setrvali na svých dosavadních procesních stanoviscích.

V.

Posouzení věci soudem

13. V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

VI.

Rozhodnutí soudu

14. Žaloba je nedůvodná.
15. Soud vyšel při svém rozhodnutí z následující právní úpravy.
16. Podle ust. § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců je rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a doprovází občana Evropské unie na území nebo následuje občana Evropské unie, který na území pobývá, povinen požádat ministerstvo o vydání povolení k přechodnému pobytu, pokud hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce.
17. Podle ust. § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců platí, že ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a, nedoprovází nebo nenásleduje občana Evropské unie na území nebo nepředloží náležitosti uvedené v § 87b odst. 3.
18. Podle ust. § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců platí, že rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho potomek nebo předek anebo potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě

nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt. Ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců se podle jeho odst. 3 použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky.

19. Ze správního spisu zjistil soud následující průběh správního řízení.
20. Žalobce podal dne 18. 7. 2018 žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky podle ust. § 87b zákona o pobytu cizinců za účelem sloučení s dcerou. Součástí spisového materiálu byl záznam o výsledku pobytové kontroly, provedené ve dnech 16. 1. 2019 a 21. 1. 2019 na adrese K. V., kdy při těchto kontrolách nebyli žalobce ani jeho dcera zastiženi. Během opakované pobytové kontroly ze dne 28. 1. 2019 byli zastiženi žalobce a jeho manželka, paní V. T. N., narozená dne X., státní příslušnosti Vietnamská socialistická republika, kteří uvedli, že jejich dcera, paní P. H. M., studuje v X na konzervatoři, bydlí na adrese P., a do místa trvalého bydliště jezdí pouze na víkendy, a to nepravidelně. Dne 6. 2. 2020 správní orgán prvního stupně vyzval žalobce podle ust. § 45 odst. 2 správního řádu k odstranění vad žádosti - k předložení mj. dokladu prokazujícího, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie v souladu s ust. § 15a zákona o pobytu cizinců, kdy žalobce byl současně poučen, že nebude-li vada žádosti odstraněna, bude jeho žádost zamítnuta. Ve výzvě byl žalobce poučen o tom, co je míněno závislostí, jakými doklady ji lze prokázat, a byl vyzván, aby tvrdil a prokázal, zda a jak je na dceři závislý, kdy byl výslovně poučen o možnosti navrhnout svůj výsledek nebo výsledek svědka. Žalobce dne 5. 3. 2020 sdělil správnímu orgánu, že až v dubnu bude mít k dispozici podrobnou lékařskou zprávu o svém celkovém zdravotním stavu, která prokáže závislost žalobce na péči a výživě dcery. Dne 11. 3. 2020 správnímu orgánu prvního stupně pak žalobce předložil lékařskou zprávu, vystavenou dne 7. 12. 2015 lékařem Interní a gastroenterologické ordinace, Ostrov, a též lékařskou zprávu, vystavenou dne 16. 10. 2019 lékařem Chirurgické ambulance Centra jednodenní a plánované chirurgie NEMOS PLUS s.r.o., Nemocnice Ostrov, a lékařskou zprávu, vystavenou dne 19. 2. 2020 lékařem Chirurgické ambulance Centra jednodenní a plánované chirurgie NEMOS PLUS s.r.o., Nemocnice Ostrov. Žalobce nevyužil možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním prvoinstančního rozhodnutí.
21. Zamítavé prvoinstanční rozhodnutí bylo odůvodněno následovně: Žalobce je sice předkem dcery, občanky ČR (viz str. 6 a 8 odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí), ale ani přes výzvu správního orgánu netvrdil ani neprokázal, že by byl závislý na výživě či péči dcery. Na stranách 7 a 8 odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí bylo vysvětleno, že první lékařská zpráva není aktuální a všechny lékařské zprávy závěr o potřebě péče třetí osoby nezakládají. Proto se správní orgán prvního stupně nezabýval tím, zda o žalobce dcera pečuje, kdy o tom vzhledem k pobytové kontrole vyjádřil pochybnost (viz str. 8 prvoinstančního rozhodnutí).
22. V odvolání žalobce namítl, že je otcem občanky EU, na níž je závislý výživou a nutnou péčí, a že žil na území Vietnamu před vstupem na území s občanem Evropské unie ve společné domácnosti. Žalobce poukázal na to, že sice v době soužití s dcerou ve Vietnamu tato nebyla občanem ČR, ale její vazby je nutno chránit aktuálně. Dále namítl, že nebyl řádně zjištěn skutkový stav, protože nebyl proveden jeho výsledek a výsledek jeho dcery. Žalobce uvedl, že na území České republiky žije již přes 15 let, má

zde rodinu (manželku, dceru, syna, bratra s rodinou), naopak v zemi původu žádné významné vazby nemá. S ohledem na věk a zhoršující se zdravotní stav žalobce je pravděpodobnost náhlého onemocnění velmi vysoká a nutnost vycestování by žalobce vystavila riziku, že se nebude mít na koho obrátit, až bude potřebovat okamžitou pomoc. Žalobce dodal, že dvě poslední lékařské zprávy prokazují jeho diagnostikované závažné zdravotní problémy. Žalobce namítl, že prvoinstanční rozhodnutí bylo nepřiměřené svým dopadům do rodinného a soukromého života žalobce.

23. Napadené rozhodnutí žalovaná odůvodnila tím, že žalobce prokázal, že je přímým předkem paní P. H. M., kdy tato je jeho devětadvacetiletou dcerou. Žalovaná aprobovala závěr správního orgánu prvního stupně, že podmínky uvedené v ust. § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců nebyly splněny, protože dané ustanovení je kumulativně - alternativní, přičemž kromě splnění podmínky příbuznosti žalobce s občanem Evropské unie v přímé linii postačí splnění jedné ze dvou alternativních podmínek, kterými jsou existence závislosti na výživě či jiné nutné péči v zemi původu, nebo existence závislosti na výživě či jiné nutné péči na území. Ve výzvě k odstranění vad žádosti ze dne 5. 2. 2020 byl správním orgánem prvního stupně žalobce vyzván k doložení dokladu prokazujícího splnění podmínek ustanovení ust. § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, prokazujícího závislost na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie, přičemž možnosti takového prokázání byly detailně a opakovaně specifikovány. Žalobce přes výzvu nepředložil žádný doklad, ze kterého by bylo možné usoudit na jeho faktickou závislost na výživě či jiné nutné péči na občanu Evropské unie, kdy jím předložené lékařské zprávy toto neprokázaly. Žalobce nedoložil, že byl na výživě nebo nutné péči dcery závislý na území Vietnamu před vstupem na území ČR, kdy žalobce sám v odvolání uvedl, že na území ČR žije 15 let a zde s manželkou dlouhodobě podnikal. Žalobce tak nepředložil žádný doklad, jenž by prokazoval vztah závislosti na nutné péči nebo na výživě tak, že by nemohl uspokojovat ani své základní životní potřeby. Závislost žalovaná vyložila tak, že jde o faktický stav, vzniklý nezávisle na vůli cizince, spočívající v tom, že závislá osoba není schopna bez materiální pomoci nebo nutné péče poskytované fakticky občanem Evropské unie uspokojovat své základní životní potřeby. Takovou závislost žalobce neprokázal, přestože byl výzvou vyzván o různých možnostech prokázání této skutečnosti (např. lékařská zpráva vystavená v domovském státu, nájemní smlouva, doklady o úhradě stravy a léků, výpisy z účtu, potvrzení o převodu finančních prostředků z účtu dcery). Z lékařských zpráv vyplynulo, že v roce 2015 žalobci byly předepsány léky na žaludeční potíže, v říjnu 2019 bylo žalobci provedeno laboratorní vyšetření a sono ledvin, také močového měchýře a prostaty a v únoru 2020 byl žalobce vyšetřen z důvodu mikčních potíží (prostata). S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2018, č. j. 10 Azs 86/2018 - 34, žalovaná uvedla, že o nepříznivý zdravotní stav tehdy, pokud trvá déle než 1 rok a omezuje funkční schopnosti nutné pro zvládání základních životních potřeb, tudíž k prokázání nepříznivého zdravotního stavu nestačí pouze odkazovat na určité onemocnění, ale je třeba konkrétně prokázat jeho dopady na funkční schopnosti nutné pro zvládání základních životních potřeb. Z doložených lékařských zpráv však nevyplynula nezbytnost péče druhé osoby o žalobce pro konkrétní zdravotní indispozici, která trvá nebo má trvat déle než rok, proto neprokázaly jeho dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a závislost žalobce na pomoci jiné osoby při uspokojování základních životních potřeb (např. umýt se, obléknout se, uvařit si, najíst se, dojít si na toaletu). Dle

výsledku provedené pobytové kontroly ze dne 30. 1. 2019 navíc vyplynulo, že dcera navštěvuje své rodiče pouze o víkendech, a to nepravdělně, a současně se zdržuje mimo místo svého trvalého bydliště. Z provedeného šetření bylo zřejmé, že žalobce není skutečně odkázán na jinou nutnou péči poskytovanou občanem Evropské unie – svou dcerou, neboť tato studuje na konzervatoři v Praze a nebydlí se svým otcem, neposkytuje tak fakticky jinou nutnou péči a neuspokojuje zdravotní ani sociální situaci žalobce. Jelikož žalobce žádal o vydání povolení k přechodnému pobytu, jehož držitelem dosud není, lze legitimně dovodit, že k zásahu do jeho práv dojde minimálně, kdy žalobci není zakázán pobyt na území České republiky a je oprávněn požádat o vydání jiného druhu pobytového oprávnění, a dále tak být ve styku s rodinou. Dále dodala, že nezpochybňuje, že s přibývajícimi roky se může být zdravotní stav žalobce horšit, avšak lékařské zprávy zhoršující se zdravotní stav nijak nedosvědčují. Z doložených dokladů zcela zřejmé, že se nejedná o závislost na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie, neboť kromě matričního dokumentu a lékařských zpráv nebyly jiné listinné doklady, které by tuto skutečnost potvrzovaly, doloženy, a tedy výsledek svědka by byl v případě žalobce nadbytečný, kdy v průběhu správního řízení žádné důkazní návrhy nebyly ze strany žalobce vzneseny, ač byl žalobce ve výzvě poučen výslovně o možnosti navrhnout k důkazu výsledek svůj nebo svědka. Žalovaná k přiměřenosti rozhodnutí uvedla, že byly zohledněny všechny okolnosti projednávaného případu a napadeným rozhodnutím nebude porušen závazek, který pro Českou republiku vyplývá z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, kdy žalobce nepředložil důkazy, které by svědčily o tom, že by napadené rozhodnutí představovalo nepřiměřený dopad do jeho soukromého a rodinného života.

24. O jednotlivých žalobních námitkách uvažil soud následovně.
25. Soud předznamenává, že kvalita žalobních námitek předurčuje kvalitu jejich vypořádání (srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS).
26. Žalobce v úvodu žaloby uvedl, že napadené rozhodnutí je dle jeho názoru nepřezkoumatelné, aniž námitku rozvedl nebo zdůvodnil. Soud neshledal, že by napadené rozhodnutí jako celek trpělo vadou nepřezkoumatelnosti, když ostatně žalobce v žalobě jednotlivé důvody napadeného rozhodnutí sám sporuje a polemizuje s nimi. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, jak žalovaná o odvolání žalobce rozhodla, i proč tak učinila. Žalovaná v napadeném rozhodnutí nejprve shrnula jednotlivé odvolací námitky žalobce a následně se také jednotlivými odvolacími námitkami zabývala, zdůvodnila své úvahy a předložila konkrétní argumentaci oponující argumentaci žalobce, a to v kvalitě odvolacích námitek. Zdejšímu soudu proto nic nebrání v tom, aby správnost úvah žalované v napadeném rozhodnutí věcně posoudil. Pokud žalobce úvodem žaloby obecně argumentoval tím, že se žalovaná nevypořádala řádně s odvolacími námitkami, neboť převzala argumentaci správního orgánu prvního stupně a jeho rozhodnutí i postup aprobovala, pak soud konstatuje, že za předpokladu, že se odvolací správní orgán ztotožňuje s určitou částí argumentace správního orgánu I. stupně, není pochybením, pokud na ni odkáže či ji přebere, jsou-li jinak zachovány kvality přezkoumatelnosti takového rozhodnutí. V tomto směru lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25, z něhož vyplývá, že z hlediska ekonomie řízení není vyloučeno, aby odvolací orgán argumentaci správního orgánu prvního stupně pouze doplnil, neboť ve správním řízení

totiž tvoří rozhodnutí obou stupňů správních orgánů jeden celek. Lze souhlasit i s odkazem žalované ve vyjádření k žalobě na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2019, č. j. 4 Azs 123/2019 - 42, že nesouhlas účastníka s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost, neboť nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy účastníka o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí, kdy jeho závěry lze nepochybně vztáhnout i na posouzení přezkoumatelnosti správního rozhodnutí.

27. V druhém okruhu žalobních námitek žalobce namítl, že nebyl řádně zjištěn skutkový stav, pokud jde o jeho závislost na péči a výživě dcery. Soud shledal, že tyto námitky byly nedůvodné. Řízení o žádosti je ovládáno dispoziční zásadou a účastníci jsou povinni předložit veškeré požadované přílohy žádosti ze své iniciativy, popřípadě po řádném poučení ze strany správních orgánů. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015-38, uvedl: „*Řízení zahajovaná na návrh, tedy i řízení o žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu, nejsou ovládána zásadou vyšetřovací a koncentrace řízení je v nich namístě. Je zejména v zájmu žadatele (zde stěžovatele), aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny potřebné podklady.*“ Závěry tohoto rozsudku lze vztáhnout i na případ žalobce.

28. Předmětem posuzovaného řízení byla žádost žalobce podle ust. § 87b zákona o pobytu cizinců, z níž bylo patrné, že žalobce je otcem české občanky. Aby mohla být žádost žalobce věcně posouzena, musely by mít správní orgány vůbec možnost zjistit, proč jí žalobce podává, tzn., jakého práva vzniklého mu z obecně závazného předpisu se žádostí dovolává. Jinými slovy, žalobce měl buď sám, nebo na výzvu správního orgánu uvést, zda se pobytového oprávnění domáhá proto, že:

- je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované dcerou (ust. § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců), nebo

- byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt [ust. § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců].

Žalobce měl uvést, proč potřebuje jakou péči či výživu od dcery, příp. kdy, kde a jak byl na jaké její péči a výživě závislý. Netvrdil-li tyto skutečnosti nebo neprokázal-li tvrzené skutečnosti, musela být jeho žádost podle ust. § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu zamítnuta.

29. Soud na tomto místě zdůrazňuje, že rozhodné skutečnosti v řízení o pobytové žádosti cizince mohou být obecně správním orgánem zjištěny dvěma variantami procesního postupu. První možností je provedení výslechu cizince, při němž dostane cizinec možnost tvrdit a prokázat absentující rozhodné skutečnosti. Druhou možností je doručení výzvy cizinci, v níž správní orgán srozumitelně cizinci vysvětlí, v čem je jeho pobytová žádost neúplná a jaké skutečnosti a důkazy má doplnit. Správní orgán si může v zásadě mezi těmito dvěma cestami vybrat, nejsou-li dány nějaké zvláštní konkrétní důvody pro jiný postup v té které individuální věci. V posuzované věci správní orgán uvedeným povinností dostal a dal žalobci dostatečný prostor k absentujícím tvrzením a důkazům výzvou.

30. Výzvou ze dne 5. 2. 2020 byl žalobce řádně vyzván, jak k předešlému tvrzení, proč a na

kom je či byl závislý výživou nebo nutnou péčí, tak i k prokázání takových tvrzení listinami či označením výsledků žalobcem označených osob. Výzva čítající sedm stran obsahovala podrobné a jasné vysvětlení, co a proč má žalobce sdělit a předložit. Jistě si lze teoreticky představit situace, kdy určité skutečnosti osvědčit doklady nelze, nicméně mezi ně jednak nepatří zdravotní stav vylučující schopnost pečovat o sebe ani majetkové a příjmové poměry, a dále lze takové skutečnosti popsat a vysvětlit, proč není možno je doložit listinami. V posuzovaném případě však žalobce jen v podání ze dne 5. 3. 2020 správnímu orgánu prvního stupně sdělil, že „je závislý na péči a výživě občanem Evropské unie“ a poté doložil tři lékařské zprávy. Soud aprobuje výše popsané hodnocení správních orgánů prezentované v prvoinstančním a napadeném rozhodnutí, že ani jedna z předložených lékařských zpráv stav závislosti žalobce na péči či výživě třetí osoby neprokazuje. První zpráva prokazovala, že před více než 4 lety byly žalobci předepsány léky na žaludeční potíže. Druhá ani třetí zpráva neobsahovaly žádná zjištění o onemocnění žalobce. Ostatně žalobce v žalobě ani takové hodnocení jím předložených lékařských zpráv nikterak nerozporoval. Nelze ani přehlédnout, že z prvoinstančního rozhodnutí žalobce bezpečně musel vědět, že vyhovění žádosti brání nedoložení důvodu závislosti na výživě a péči dcery, ani v odvolacím řízení netvrdil jediný konkrétní údaj, zda vůbec a proč o sebe nezvládne pečovat, co mu v tom brání, resp. proč je ohrožena jeho výživa a jak ho dcera živí. Soud se tedy ztotožňuje s posouzením správních orgánů, že žalobce neprokázal svou aktuální ani minulou faktickou závislost na dceři, pokud jde o výživu či nutnou péči.

31. Námitka žalobce, že správní orgány řádně nezjistily skutkový stav ve vztahu k jeho závislosti a nezávislosti na dceři, není tedy důvodná, protože žalobce ve správním řízení přes podrobnou výzvu správního orgánu prvního stupně netvrdil, zda vůbec a proč o sebe nezvládne pečovat, co mu v tom brání, resp. proč je ohrožena jeho výživa a jak o něj dcera pečuje nebo ho živí. Netvrdil-li žalobce přes výzvu žádné takové skutečnosti, nebylo důvodu provádět dokazování spočívající v jeho výsledku a výsledku jeho dcery. Správní orgány za této situace nebyly povinny zjišťovat, zda, jak a na kom je žalobce závislý, pokud k tomu, v celém správním řízení právně zastoupený, žalobce sám přes výzvu ničeho neuvedl a nic neprokázal. Za tento stav je procesně odpovědný výlučně žalobce. Námitka řádně nezjištěného skutkového stavu je tudíž lichá, protože závěr o splnění podmínek pro udělení pobytového oprávnění žalobce z obsahu spisu nevyplýval. Správní orgány ani nepochybily, když nevyslechly žalobce a jeho dceru, neboť tyto výsledky nemohly nehradit absentující tvrzení a doklady o závislosti žalobce. Žalobci nic nebránilo sdělit správním orgánům všechny skutečnosti, které zamýšlel sdělit při svém výsledku. Nelze též přehlédnout, že žalobce ve svém odvolání uvedl, že předmětem výsledků by měl být individuální a silný vztah mezi žalobcem a dcerou, stejně jako vztah existenční závislosti a silné vzájemné potřeby – neoznačil tedy nic, co by nemohl správním orgánům sdělit, když stav závislosti jako objektivní kategorii prokázat výlučně výsledky z podstaty nelze. Žalobce tedy ve správním řízení neuvedl žádné relevantní konkrétní tvrzení, ze kterého by vyplývalo, že mezi ním a dcerou je vztah závislosti na výživě či jiné nutné péči ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Jinými slovy, i kdyby byly výsledky žalobce a dcery provedeny a prokázaly by přesně to, co žalobce tvrdil („individuální a silný vztah, ekonomické aspekty a přesahy, vztah existenční závislosti a silné vzájemné potřeby“), neosvědčilo by to, že žalobce je či byl závislý na výživě či jiné nutné péči dcery. Správní orgány nerezignovaly na zjišťování skutkového stavu – žalobce vyzvaly

k doložení závislosti, která je podmínkou pro přiznání statutu rodinného příslušníka občana EU, a provedly pobytovou kontrolu. Soud tedy aprobejuje vypořádání této odvolací námitky žalovanou na str. 9 a 10 napadeného rozhodnutí a doplňuje, že žalobce ostatně ani v žalobě neuvedl, jaké konkrétní skutečnosti by bývaly výsledky byly zjištěny, které by vylučovaly zákonnost napadeného rozhodnutí.

32. Soud dodává, že tvrzení nových skutečností a předkládání nových důkazů uvedených v odvolání upravuje ust. § 82 odst. 4 správního řádu. Dle tohoto ustanovení se k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. listopadu 2019, č.j. 7 Azs 345/2019-22, vyplývá, že „[U]stálená judikatura Nejvyššího správního soudu se vyvinula v obecný závěr, že v řízení o žádosti leží primární povinnost jednat aktivně na žadateli, nikoliv na správním orgánu, a to i ve vztahu k pobytovým věcem cizinců (srov. rozsudky ze dne 12. března 2015, č. j. 9 Azs 12/2015-38, ze dne 4. listopadu 2015, č. j. 3 Azs 162/2015-43, ze dne 3. března 2016, č. j. 10 Azs 95/2015-36, ze dne 29. srpna 2016, č. j. 7 Azs 99/2016-36 nebo ze dne 15. listopadu 2017, č. j. 8 Azs 111/2017-36). Z uvedené judikatury rovněž vyplývá, že pokud zůstane žadatel v řízení o žádosti nečinný, pak jde tato nečinnost k jeho tíži. Lze přiměřeně odkázat například na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. srpna 2019, č. j. 9 Azs 66/2018-58, v němž je o povinnosti žadatele poskytnout potřebnou součinnost uvedeno, že v „řízení o žádosti je tato povinnost ještě silnější, neboť nelze po správním orgánu požadovat, aby za účastníka řízení obstarával podklady a skutečnosti, které povedou ke kladnému rozhodnutí, tedy k vyhovění jeho žádosti.“ Žadatel, který má zájem na tom, aby bylo jeho žádosti vyhověno, proto musí být v řízení o žádosti aktivní, což mimo jiné znamená předkládat doklady, jejichž předložení mu ukládá zákon. Pokud tak nekoná, pak to pro něj může mít negativní následky, které si však způsobuje sám svou vlastní nečinností.“ Konkrétně k pobytovým věcem cizinců a koncentrační zásadě se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 3. října 2017, č.j. 7 Azs 237/2017-30 kde konstatoval, že „[Z] konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu tedy vyplývá, že v pobytových věcech cizinců se plně uplatní koncentrační zásada a že odvolací orgán nemůže zohlednit dodatečně předložené doklady v odvolacím řízení, které cizinec mohl a měl předložit již v prvostupňovém řízení.“ Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. ledna 2019, č.j. 8 Azs 371/2018-50, vyplývá následující: „Námitka stěžovatelky, podle níž měla žalovaná přihlédnout k předložení chybějících dokladů spolu s odvoláním, není důvodná. Žalovaná na základě podaného odvolání přezkoumávala postup a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Jak bylo výše uvedeno, předmětné rozhodnutí o zastavení řízení bylo vydáno v souladu se zákonem. Chybějící listiny stěžovatelka mohla a měla předložit v průběhu řízení v prvním stupni. Tyto listiny proto nelze považovat za nové důkazy podle § 82 odst. 4 s. ř., ke kterým by bylo možno přihlédnout v průběhu odvolacího řízení (srov. např. rozsudek NSS ze dne 19. 11. 2018, č.j. 8 Azs 195/2018-59).“ Soud shrnuje, že jelikož v posuzovaném řízení šlo o řízení zahájené žádostí žalobce, žalované ani nevznikla povinnost přihlížet k novým tvrzením a důkazům navrženým žalobce v odvolání (výslech jeho a dcery), ledaže by žalobce tvrdil, že je nemohl uplatnit dříve, což se nestalo.
33. Pokud žalobce namítal, že správní orgány nesprávně argumentují záznamem o výsledku pobytové kontroly, protože žalobce i manželka neznají český jazyk a nebyl přítomen tlumočnický do vietnamského jazyka, nelze ani této námitce přisvědčit. Správní orgány obou stupňů, jak je výše citováno z jejich rozhodnutí, dospěly k závěru, že

žalobce přes výzvu netvrdil ani neprokázal, že je závislý na péči či výživě dcery, a dodaly, že závislost žalobce nevyplývala ani z pobytové kontroly. Výsledek pobytové kontroly tedy nebyl nosným důvodem rozhodnutí, kdy ani sám žalobce nikdy netvrdil, že by z pobytové kontroly měl vyplývat závěr o jeho závislosti na dceři. Obiter dictum soud uvádí, že souhlasí s tím, že informace sdělené žalobcem, manželkou a dcerou při pobytové kontrole nemohou být považovány za výsledek – na zákonnost rozhodnutí tento právní závěr však neměl vliv.

34. Jako nedůvodnou shledal soud i žalobní námitku směřující do nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí.
35. Při právním posouzení této otázky je nutno vycházet z ust. § 174a zákona o pobytu cizinců a relevantní judikatury Nejvyššího správního soudu a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).
36. Správní orgány nebyly podle ust. § 174a odst. 3 ve spojení s ust. § 87e odst. 2 zákona o pobytu cizinců povinny přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona posuzovat. Z ustálené judikatury (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020, čj. 10 Azs 256/2019-39, publikovaný pod č. 3990/2020 Sb. NSS, jehož závěry lze užít na všechna řízení podle zákona o pobytu cizinců) však vyplývá, že „[...] „obecný“ test *proportionality* dopadů rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu do rodinného a soukromého života cizince provedl v § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců již zákonodárce. Z tohoto pravidla existují výjimky, v nichž vyvstane potřeba posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí přímo z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, pokud jde o rodinný život cizince. Pokud by v těchto kauzách nebyla řádně posouzena přiměřenost dopadů rozhodnutí do rodinného života cizince, byli by rodiče odděleni od svých nezletilých dětí, což zjevně odporuje nejlepšímu zájmu dítěte ve smyslu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Byť je článek 8 Úmluvy samozřejmě přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem, k jeho potenciální aktivaci musí cizinec v řízení vznést konkrétní námitku nepřiměřenosti zásahu do soukromého či rodinného života. Teprve pak se správní orgán s touto námitkou musí vypořádat (srov. též rozsudek ze dne 23. 12. 2019, čj. 10 Azs 262/2019-31, bod 15).“
37. V žalobě nedostatky posouzení přiměřenosti žalobce vymezil tak, že žalovaná se dostatečně nevypořádala s odvolací námitkou nepřiměřenosti, neodůvodnila závěr, že rozhodnutí není v rozporu s Úmluvou, a nezaobírala se tím, jaký skutečný dopad rozhodnutí bude mít na rodinný a soukromý život čtyřiašedesátiletého žalobce, který na území České republiky žije již téměř 15 let, má zde celou svoji rodinu (manželku, dceru, syna, bratra s rodinou), která mu poskytuje podporu, péči a výživu, a v zemi původu nemá žádné vazby.
38. Především je nutno uvést, že žalobce v odvolání netvrdil, že mu jeho rodina poskytuje podporu, péči a výživu, tudíž žalovaná nemohla pochybit, pokud se k tomu v odůvodnění napadeného rozhodnutí nevyjádřila. Ostatní skutečnosti (věk, předchozí pobyt na území, rodinu na území, absenci vazeb ve vlasti) žalovaná explicitně vzala do úvahy a dodala, že v řízení nebylo prokázáno, že by byl závislý na péči či výživě třetí osoby (viz str. 9 napadeného rozhodnutí). Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá (str. 8), že žalovaná vzala do úvahy dále to, že vzhledem k předmětu řízení jsou dopady rozhodnutí minimalizovány tím, žalobci nebylo uděleno žádané pobytové oprávnění, nikoli odňato udělené pobytové oprávnění nebo odepráno jeho prodloužení. Žalovaná uvážila i to (viz str. 8 napadeného rozhodnutí), že žalobci nebyl

pobyt zakázán a může být ve styku s rodinou a požádat o jiné pobytové oprávnění. Tyto skutečnosti žalovaná vyhodnotila tak, že napadené rozhodnutí není nepřiměřené podle Úmluvy. Soud toto vypořádání odvolací námitky žalobce považuje za dostatečné, byť mohla být úvaha žalované hlubší.

39. Soud neshledává napadené rozhodnutí nepřiměřené jeho odpadům do soukromého a rodinného života žalobkyně. Důvod zamítnutí žádosti (netvrzené a nedoložené zákonné důvody žádaného pobytového oprávnění) převážil nad zásahem spočívajícím v tom, že soběstačnému čtyřiašedesátilemu žalobci nebylo povoleno přechodně pobývat na území po dobu delší než 3 měsíce.
40. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. září 2018, č.j. 10 Azs 127/2018-30, vyplývá, že „[P]odmínky § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců jsou tedy nastaveny tak, že ve většině případů lze předpokládat, že rozhodnutím o zamítnutí žádosti o povolení přechodného pobytu z tohoto zákonného důvodu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života, a tedy k porušení čl. 8 Úmluvy, takovou situaci však nelze a priori vyloučit.“ Soud neshledává, že by případ žalobce byl natolik okolnostmi výjimečný, aby délka jeho pobytu na území a jeho vazby na území odůvodnily udělení pobytového oprávnění, které bylo žalobci zamítnuto z důvodu jeho procesní pasivity, kdy zákonné důvody žádného pobytového oprávnění ani netvrdil, natož prokázal. Do rodinného života žalobce může být nepochybně napadeným rozhodnutím zasaženo, avšak tento zásah je podle soudu přiměřený tomu, že žalobce netvrdil ani neprokázal naplnění důvodu pro udělení pobytového oprávnění.
41. Pokud žalobce argumentoval rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39, nelze ho podle zdejšího soudu vykládat tak, že při hodnocení přiměřenosti dopadů rozhodnutí nelze přihlížet k jiným právním možnostem řešení pobytu cizince na území. Jak žalobce uvedl v žalobě, v tam řešeném rozsudku šlo o zrušení povolení k trvalému pobytu, přičemž soud nesdílí žalobní tvrzení, že dopady takového rozhodnutí a rozhodnutí napadeného v posuzované věci jsou srovnatelné. Zdejší soud vnímá citované rozhodnutí kasačního soudu jako apel na to, aby správní orgány nezjednodušovaly posouzení přiměřenosti rozhodnutí na zjištění, že existují jiné možnosti pobytu cizince na území. K tomu však v posuzované věci nedošlo. Soud závěrem poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2020, čj. 3 Azs 380/2019 – 53, podle něhož „[...] posouzení přiměřenosti z hlediska zásahu do soukromého nebo rodinného života žadatele má být s ohledem na přímo aplikovatelný čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod prováděno i v případě rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu, lze jej však hodnotit méně přísně než v těch rozhodnutích, kde to zákon o pobytu cizinců výslovně požaduje.“
42. Soud tedy neshledal žádný z žalobcem uplatněných žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VII.

Náklady řízení

43. Podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, která měla ve věci plný úspěch. Jelikož se žalovaná práva na náhradu nákladů řízení výslovně ve vyjádření k žalobě i při jednání soudu vzdala, rozhodl soud, že žádný z účastníků

nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 5. května 2021

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu